

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca 47-ik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DIJA:

Egy évre 16 frt. v. 32 korona. Negyed évre 4 frt. v. 8 korona.
Félévre 8 frt. v. 16 korona. 1 óra 1 frt 50 kr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Telefon-szám: 9.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Telefon-szám: 9.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 2-dik szám.

HIRDETÉSI DIJAK:

Egy centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reclam sora: 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Nyilttéri cikkek:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Szomorú állapotok.

Kolozsvár, júl. 2.

A felmerült vízvezetési mizeria alkalmával nem titkoltuk felháborodásunkat. Erélyes, de igazságos hangon adtuk kifejezést nézetünknek. Itéletünk lehetett szigorú, lehetett erős, de mindig tárgyilagos volt. Ezen az uton haladunk jövőre is és erről sem személyi, sem más tekintetek nem fognak letéríteni. Elveinket és nézetünket — szelkakas módjára — nem szoktuk változtatni. Előttünk csak egy cél lebeg: a közérdek. Ezek szem előtt tartása mellet mondjuk el véleményünket most is a fennforgó ügyről.

Az a kép, mely a szombaton tartott városi közgyűlésen elélt tárult, valóban mélyen elszomorító. Ha egy város első tisztviselője, kire sok ezernyi lakosság jólléte, anyagi és szellemi előhaladása fölötti örökös, ügyeinek lelkiismeretes, pontos és céltudatos vezetése van bízva, kénytelen bevallani azt, hogy egy olyan nagy horderejű ügyben, mint a milyent a városnak vizzel való ellátása képezi a hatóság könnyelmű gondatlansága okozott oly botrányos állapotot egy egész város lakosságának egészségét fenyegette és fenyegeti még mindig végzetes megrontással; ha a város közügyeinek első öre kénytelen nyíltan elismerni azt, hogy a lakosság anyagi érdekei felett csak úgy gyakorolta az örökös kötelességét, hogy járatlanságából sok ezer forintba menő kár és veszteség háromlott a lakosságra: s ha végül mindeme hibákért, mulasztásokért s az ezekkel járó veszteségehért semmi néven nevezendő kárpótlást nem nyújthat, hanem kénytelen a város képviselő testületének irtalmára bízva, kérni elnézést és bocsánatot — akkor mi sem bizonyosabb, mint az, hogy a közügyek állapota felette szomorú, ingadozó és mélyen nyugtalanító.

Mi biztosítja ugyanis e város lakosságát jövőre az iránt, hogy az a gondatlanság, mely most e kalamitást előidézte, nem fog a városra talán még a mostaninál is nagyobb veszélyt hozni? Mi nyújthat garanciát arra nézve, hogy az a bevallott tájékoztatatlanság és járatlanság mely most okul felhozott, jövőben szintén nem fog szerepelni és nem fogja e várost újabb bajokba sodorni? — Bizony épen semmi.

Ez az aggodalom fogta el a közösséget minden tagját. Ez az aggodalom ömlött el még azok arcán is, akik a polgármester által előre fel — és megkérve, a fegyelmi vizsgálat mellőzése s az ügy feletti napirendre térés mellett szólaltak fel.

Tudták érezték ezek az urak igen jól, hogy felszólalásaikkal és javaslataikkal csak a megbocsátás, elnézés és irtalmasság erényét gyakorolják, de hogy e város közérdekét ezáltal legkevésbé sem mozdítják elé, azzal mindnyájan tisztában voltak. S hogy ebben a közösségben rendkívül nagy többsége is egyet értett, azt minden kétségen felül helyezi az a körülmény, hogy a közösség csak mély sajnálkozása kifejezése mellett volt hajlandó a napirendre térésbe beleegyezni.

Az elnézés útján a közösség ennél tovább nem mehetett, nem volt szabad mennie. Még így is nagy a felelősség, melyet a jövőre nézve a közösség tagjai megbízóikkal szemben magukra vállaltak, mert az elnézés gyakorlása azon az egyen kívül, hogy a fennforgó kalamitás előidézésénél nem rossz szándék szerepelt, más ok nem lehet.

A közösség és az interpelláló nagylelkűsége ellen tehát nem lehet semmi panasza a polgármester urnak; azt pedig, hogy úgy ebből, mint általában az egész dologról miféle consequentiát von le, magára nézve az tisztán a polgármester ur izlésének és önértetének a dolga.

Szándékosan szólottunk mindég

csak a polgármester urról daczára annak, hogy általa több tisztviselő, sőt az egész tanács is bevonatott a dologba. Nézetünk azonban ez ügyben az, a mi volt eleitől kezdve; hogy t. i. belehet ugyan vonni kisebb-nagyobb jogosultsággal az ügyben több tisztviselőt is, hogy így a felelősség, legalább látszólag, minél több részre oszoljék, de abban, hogy a felelősség főszüla még úgy is a polgármesterre nehezedik senkisémet kételkedhetik.

Kíváncsisággal várjuk a következményeket és aggodalommal nézünk a jövő elé, mert az esetben ha még ezután a botrányos kalamitás után is, csak épen úgy és ugyanama mederben fognak a dolgok tovább folyni, akkor nemcsak a tapasztaltakból nem lesz a tanúság levonva, hanem a közösség által gyakorolt nagylelkűség is kárba veszett dolognak fog bizonyulni.

dr.

A T. Ház.

Budapest, július 1.

A képviselőház szombati ülése elején harmadik olvasásban is elfogadták a törvénykezési bélyegekre és illetékekre vonatkozó törvények és szabályok módosításáról és kiegészítéséről, a baja-zombor-újvidéki gőzmozdonyú és a szentlőrinc-szlatina-nasici helyi érdekű vasut engedélyezéséről szóló törvényjavaslatokat, a melyek most már szintén odakerülnek a főrendek keddi utolsó ülésének napirendjére. Ezen kívül még csak a delegáció tagjainak megválasztása volt hátra.

Előbb azonban fölkelte Wekerle Sándor miniszterelnök és kérte a Házat, hogy olgáztatva teendőt, naponta er üresen ötóber elejéig, a mikor a kormány lehetőleg mindjárt az első ülésben be fogja terjeszteni az 1895. évi állami költségvetést. A Ház ezt az előterjesztést tudomásul vette s egyuttal felhatalmazta az elnököt, hogy a nyári szünet alatt esetleg megüresedő kerületekben az új választások elrendelése iránt intézkedhessenek, a király névnapjaira pedig a Ház szerencsekivánságait tolmácsolhassa a trón számolyánál.

Azután megválasztották a delegáció tagjait.

Mialatt a jegyzői kar a szavazatokat olvasta össze, rövid szünet volt.

A szünet után az elnök kihirdette az eredményt.

Rendes tagoknak megválasztották: gróf Andrássy Tivadart, gróf Apponyi Albertet, Ábrányi Kornélt, Berzeviczy Albertet, gróf Bethlen Ödönt, Bolgár Ferenczet, Busbach Pétert, Csernát Józsefet, Csernák Miklóst, Darányi Ignácot, Dániel Ernőt, Dókus Ernőt, Falk Miksát, Fenyvessy Ferenczet, Fluger Károlyt, Francisci Henriket, Gyurkovich Györgyöt, Harkányi Frigyes, Hegedüs Sándort, báró Huszár Károlyt, dr. Jókai Mórt, Kiss Pált, Mohay Sándort, dr. Münnich Aurélt, gróf Nákó Kálmánt, báró Nikolics Fedort, br. Nopcsa Eleket, br. Nyáry Bélát, Pavics Arminet, Perczel Dezsőt, Rakovszky Gézá, Rohonczy Gedeont, Szerb Györgyöt, Széll Kálmánt, gróf Teleky Sándort, Tisza Kálmánt, gróf Tisza Lajost, Tolnay Lajost, Urányi Imrét és gróf Zichy Jenőt.

Póttagoknak megválasztották: Dániel Gábert, Chorin Ferenczet, Gajári Ödönt, Klobuszitzky Jánost, Papp Gézá, gr. Thoroczky Miklóst, Görgei Bélát, Meltz Oskárt, gr. Teleki Domokost és Adamovics Bélát.

Az elnök kellemes nyaralást kívánt a honatyáknak, a kik megjelentek, a jegyzőkönyvet hitelesítették, aztán az utolsó érdemleges ülés is bevégződött...

Carnot halála.

Temetés előtt.

Páris, június 30.

Az eliséi palota előtt óriási tömegben tolong a nép és óráig elvárakoznak az emberek, hogy a halottat egy-két pillanatra láthassák. A forró napon állva szomjuság győtri az embereket, kik ennek daczára pietástól eltelve, nem tágtanak a palota kapuitól, hol csoportonként bocsát-

ják be őket a katafalk közelébe, a diszudvarba. A szomjazókat az angol követség közeli palotájából látják el vízzel, a délután folyamán maga Dufferin lady, az angol nagykövetség neje osztogatta két óra hosszan keresztül taradhatlan szeretetreméltósággal a vízzel telt poharakat.

Carnot özevgye ma meglátogatta azokat a termeket, hol a tömegesen érkező koszorukat elhelyezték. Négy nagy terem telisdediteli van virágokkal és oly óriási a koszorú tömege, hogy azokat egymásra halmozva lehetett csak elhelyezni. A mikor Carnot asszony a virágok tömegét meglátta, könnyekkel szemében több ízben mondta: „Oh, ez megható! Megható!

A koszorúk és virágadományok sokasága példátlan. Ennyi és ily impozáns koszorukat még Franciaország egyetlen nagy halottjának koporsójára sem helyezték. A legszebb és legnagyobb koszorúk közt kiválik királyunk és a németcsászár koszoruja, valamint az a pompás nagy koszorú, melyet az olasz király küldött, Casimir-Perier koszoruját négy gyászba öltözött ember fogja vinni a temetési menet előtt. A császár nyolcezer frankos koszorút rendelt. Nagyon szép a párisi német kolónia koszoruja is. Chris kisasszony, Carnot fiának menyasszonya, személyesen hozta el a koszoruját és aztán huszonnégy órát töltött megszakítás nélkül a koporsónál.

Királyunk koszoruja.

Ferencz József király ő felsége Carnot ravatalára pompás koszorút tétetett. A koszorút holnap reggel nyolcz órakor az Elysée-be viszik. A koszorú szalagján a következő felírás van: „Carnot elnöknek — Ferencz József császár és király.” E szavak a külügyminiszteriumban igen jó benyomást keltek, mert a diplomáciai gyakorlatban a felség nevének említése a szívélyesség magas fokát jelenti. A koszorú Páris legelső virágüzletében rendeltetett. A temetésen Ausztria-Magyarországot Hoyos gróf nagykövet, Schneider katonai attaché és Musselin attaché fogja képviselni.

Az olasz királyi család tagjai is jelen vannak.

A francia kormány megkeresésére a brüsseli rendőrség letartóztatta Rossi Vincenció olasz anarchistát, Caserino egyik barátját, a ki azon titkos anarkista gyűlésen, melyen Carnot meggyilkoltatását elhatározták, elnököt, Rossi a lyoni merénylet után Brüsszelbe menekült, a honnan letartóztatása után a francia rendőrségnek szolgáltatották ki.

A gyilkos és büntérsai.

Marseille, jun. 30.

A Marseillaise részleteket közöl a Carnot elleni összeesküvés felfedezéséről. Hétfőn egy nem rég besorozott és jelenleg a katonai fogházban fogva levő katonára, mikor értesült Carnot meggyilkolásáról, azt mondta, hogy ő tudja, hogy Carnot-t Lyonban meg fogják gyilkolni, hogy az olasz Caserio követje el a gyilkosságot, hogy ő ismeri Caseriot és hogy az utóbbit a sors-huzás jelölte ki a tett elkövetésére.

A katonára továbbá elmondta, hogy Vaillant és Henry kivégeztetése következtében 7 anarchistából álló csoport elhatározta Carnot halálát. Egy este sorsot húztak, hogy ki szurja le az elnököt Lyonban. A sors Caseriora esett, a ki e fölött ördögi örömet mutatott.

A munkaadójával történt jelentéktelen összehozálkozás után Caserio 21-én elhagyta ezt, miután kifizette bérét. Caserio tört vett és Lyonba utazott. — A katonára tegnap a hatóság előtt ismételte vallomását és megnevezte a hét összeesküvőt, kik részint már el vannak fogva, részint legközelebb le fognak tartóztatni.

Az új köztársasági elnök.

Az a gyász, a mi egész Franciaországra Carnot halála következtében nehezedik, nem akadályozza meg Clémenceau lapjait, hogy a legnagyobb dühvel keljenek ki Casimir-Perier megválasztása miatt.

A „Justice” hasábjain keresztül foglalkozik az új köztársasági elnökkel s azt mondja: „A választás szép győzelme a konzervatívoknak, de vereséget jelent a republikánusokra nézve. A köztársaság a monarchisták és a zászló alól megszökött republikánusok szövetségének hatalmába került.

A „Lanternn” szerint Casimir-Perier nem köztársasági elnök, hanem egy viszáterő monarchia királya. A „Galoisban” azt mondja Meyer Artur, hogy Casimir-Perier első kormánytette az lesz, hogy az Orleánsokat száműző törvényt érvényen kívül helyezteti.

Azok a lapok, a melyek az új elnökkel szemben ellenségesen viselkednek azt híresztelik, hogy a párisi gróf gratulált Casimir-Periernek megválasztatásához. A hírt hivatalosan megczáfolják.

A „Gaulois” azonban ezt megczáfolja.

Szenzációs hagyatékpor.

(Milliomos végrendelet az elmekórházban.)

— Saját tudósítónktól. —

Közlöttük annak idején, hogy a budapesti törvényszék polgári osztályánál báró Barkóczy Emil és Török Árpád budapesti ügyvéd, Sein Béla és Tonceza Sámuel kórházi ápolók azt a vallomást tették, hogy Berde Mózes dugszagdag elmebeteg, a Schwarzer-féle intézetben halálos ágyán szóbelileg megsemmisítette az unitárius vallásközönség javára tett korábbi írott végrendeletét és minden vagyonát rokonának, Berde Bélának hagyja.

Időközben nyilvánosságra jutott, hogy az unitárius vallásközönség följelentést tett a végrendeleti tanuk ellen, mert különféle gyanúkok forogtak fenn Berde Mózes szóbeli végrendeletének koholt volta nézve.

A budapesti törvényszéknél a vizsgáló befektették s adatai alapján a kir. ügyészség indítványára, a bíróság meghozta vádhatározatát. A vádhatározatot ma bocsátotta ki a törvényszék, elküldve kézbesítés végett az ügyet az érdekelt feleknek.

A vádhatározat szerint, melyet Zsitvay elnök és Kardos jegyző irtak alá, a törvényszék:

Berde Bélát hamis közokirat használatának büntetése és közokirathamisítás büntetében való bűnrészesség miatt.

Barkóczy Emil báró volt pénzügyminiszteri fogalmazót, csalás és közokirat hamisítás büntetési miatt.

Török Árpád fővárosi ügyvédet ugyan-csak csalás és közokirathamisítás büntetési miatt.

Rein Béla és Tonceza Sámuel kórházi ápolókat közokirathamisítás büntetési miatt.

Grill Lajos csehországi születésű építőmestert pedig közokirathamisítás büntetében való bűnrészesség miatt helyezte vád alá.

A vádhatározat indokolása részletesen előadja a vád alá helyezettek cselekményeit.

A vádhatározat — s különösen Schwarzer Ottó, Laufener Károly, Niedermann Gyula, Roth Zsigmond, Molnár Károly dr. vallomásaival megállapítottak mutatkozik, hogy Berde Mózes 1893. évi szeptember 19-én nemcsak végrendeletet, de bármely értelmes nyilatkozatot tenni, sőt egyáltalán érthetően beszélni is képtelen volt. Rein Béla és Tonceza Sámuel beismerik, hogy a szóbeli végrendeletből egy szó sem igaz, mert midőn ők a Barkóczy Emil báró és Török Árpád hívására 1893. évi szeptember 19-én a Berde Mózes betegszobájába megjelentek, Török Árpád iparkodott ugyan Berde Mózeset valami nyilatkozatra bírni, de ez mit sem felelve, az ágyában falmak fordult.

Elő van adva továbbá a vádhatározat indokai közt, hogy Grill Lajosnak Barkóczy báróhoz intézett levelekből kiviláglik, miképp az okirathamisítás elkövetésére a tetteseket Berde Béla birta reá. Egyenesen utal erre Grill leveleken az a passzus, hogy Berde Béla neki a hagyaték elnyerése esetére kétszázezer forint jutalmat ígért. Barkóczy Emil báró határozott vallomása szerint Berde Béla volt, a ki őt felkérte, hogy egy szóbeli végrendelet megalkotása csak tiltott uton sikerülhet.

Grill Lajos szereplését az okirathamisítás körüli levelén kívül megvilágítja a vádhatározat szerint az a körülmény, hogy a nem hamis tanu által aláíratott végrendeleti nyilatkozatot Molnár Károly dr. intézeti másodrovossal is alá akarta íratni s ez által azt legitimálni, különféle szavakat ejtve el „szükséges költségekéről”.

A bíróság vádhatározatának Barkóczy Emil báró és Török Árpád ügyvédet illetőleg van egy egészen más bűncselekményre vonatkozó fejezete is, a mely a Berde ügyvel kapcsolatban nem áll. E miatt a különálló bűncselekmény miatt helyezték vád alá Barkóczy bárót és Török Árpádot a „csalás büntetési” miatt.

Barkóczy báró ugyanis magát a pénzügyminiszter barátjaként gerálva, ajánlkozott, hogy Boheim Nánthán budapesti lakosnak a leopoldovai kincstári birtokot megszerzi. A 80,000 frtra becsült birtokért 142,000 frtot alánlott Roheim egy kérvényben, a melyet nem mert aláírni, mert a neve rossz hangzású a miniszteriumban s a melyet „Bajk Gyula és társa” aláírással látott el, a „társ” alatt Roheim értetődően. Roheim a 14,200 frt bánatpénzt deponálta s a kérvényt átadta Barkóczy bárónak, a ki azt ígérte, hogy személyesen nyújtja át a pénzügyminiszternek. A báró a kérvényt tényleg beadta, de ezt megelőzőleg a „Bajk Gyula és társa” aláírás most már „Bajk Gyula és társa: Barkóczy báró, Emil kérvényekint szerepelt s a letett 14,200 frt bánatpénz is kettejük tulajdonának vétett fel.

Ennek a következtetése az lett, hogy Barkóczy báró hitelezői a 14,200 frt bánatpénz felére 7100 frtra, mint a báró illető

felelősségre, végrehajtást vezettek s azt le is foglalták.

A vádhatározat kifejti, hogy Barkóczy báró eszerint Rohzim Nánthán ravasz módon tévedésbe ejtette, a minek a czélja az volt, hogy zaklató hitelezőinek kielégítési alapot nyújtson s magának jogtalan vagyoni haszont szerezzen. Roheim 7000 frt erejéig tényleg megkárosodott. Ezenkívül különféle előlegekkel szenvedett kárt, melyeket Barkóczy báró magas összeköttetéseinek hangoztatásával csalt ki tőle.

Török Árpád ügyvéd a vádhatározat szerint ebben az ügyben is szövetségese volt Barkóczy bárónak a mennyiben „a család sikerét tevékenyen előmozdította”. Török Árpád jellemes embernek festette Barkóczy Roheim előtt s mikor Roheim lépre ment és a bánatpénzt letette, Török Árpád a saját veje képviselőtében 1200 frt erejéig vezetett végrehajtást a bánatpénz Barkóczy tulajdonának tekintett felelősségre, noha tudta, hogy Barkóczy bárót abból semmi sem illethette. Intencióját illusztrálja különben az az eljárása, hogy Roheim Nánthán a végrehajtásról „alnök módon” csak akkor értesítette, a mikor az igénybejelentés határideje már lejárt volt.

A Berde-féle végrendelet ügyében a budapesti büntetőbíróóság működése alatt a kolozsvári polgári törvényszéknél megindította Berde Béla a hagyatéki eljárást. Időközben azonban megdondolkozott s védlője és a polgári bíróság előtt is meghatalmazott ügyvédje, Visontai Soma dr. országgyűlési képviselő külsőbejöttével kijelentette, hogy Berde Mózesnek az elmekórházban tett szóbeli végrendeletét érvényesíteni most már nem kívánja. Ez a kijelentése azonban a budapesti büntető bíróságot nem akadályozhatta meg a büntető eljárás folytatásában, mert a vád alapját képező cselekménye Berde Bélának és társainak hivatalból üldözendő cselekményt képez.

A Dupuy-kormány.

Páris, jún. 30.
Majdnem egészen bizonyos, hogy Dupuy megmarad a miniszterelnöki székekben, noha a kinevezés csak Carnot temetése után fog a hivatalos lapban megjelenni, az azonban nem valószínű, a miniszterium is változatlanul meg fog maradni. Mercier tábornok aligha marad a miniszterium tagja.

Helyette Rothe-t, a volt kereskedelmi minisztert fogják kinevezni hadügyminiszterré. Poincaré pénzügyminiszter is kevés kedvet mutat arra, hogy tovább is megmaradjon a kabinetben, miután a budget-tárgyalások nagyon heveseknek ígérkeznek. Boulanger szenátort említki utódjául, a ki a Cásimir-Perier-miniszteriumban néhány napig gyarmatügyi miniszter volt.

Ki fog maradni állítólag Lourthies kereskedelemügyi miniszter is és Barthou lesz a kereskedelemügyi és Etienne, a ki Casimir-Perier jelölését ajánlotta, közmunkaügyi miniszter lesz.

A tegnap hirtelen felmerült hír, hogy Dupuy, a kit már a halottak közé számítottak, megtartja a kormányt, nagy meglepetést okozott.

A N. Fr. Pr. párisi levelezője a dolog lefolyásáról egy kiváló politikai személyiségtől a következő értesítést kapta: Mára kongresszus első szavazása alatt igyekeztek Bordeauxt a miniszterelnöki állásra megnyerni és a választást követő reggel Casimir-Perier hosszabban érkezett vele. Burdeau azonban hangsúlyozta azokat az okokat, melyek a mellett szólnak, hogy Dupuy tartsa meg a kormányt. Burdeau elött ennek orvosa is Casimir-Perier-nél volt és kijelentette, hogy Burdeaunak kormányelnökké való kinevezése halálos ítélet volna rá nézve.

Casimir-Perier ezután már nem erőszakolta a dolgot. Casimir-Perier Burdeau barátainak, kiket e váratlan fordulat meglepett, a következőket mondta: „Egy kormánynak addig kell állásában megmaradnia, míg a kamara vótuma a többségtől meg nem fosztja. A Dupuy-kormánynak eddig többsége van, én tehát korrektül járok el, ha nem válok meg tőle.”

Mikor erre egyikük azt az észrevételt tette, hogy Dupuy Casimir-Perier vetélytársa volt az elnökválasztásnál, Casimir-Perier röviden és oly hangon, mely minden további vitát kizárt, azt felelte: „Az egy tisztán személyes ügy, mely egyedül engem illet.” Ennélfogva Dupuy fogja jövő kedden az új elnök ikenetét a kamarának meghozni.

Kultur-egyletek az ezredéves kiállításon.

Budapest, július 1.

Az ezredéves kiállítás II. csoportbizottsága Teleki Géza gróf elnöke alatt tegnap d. u. 4 órakor tartott ülésében fog-

foglalkozott a kulturegyesületeknek az ezredéves kiállításon való részvétele kérdésével.

Gelléri Mór a kiállítás titkára előterjesztette az E. M. K. E. azon munkálát, melyet a közművelődési egyesületek együttes értekezletén és a kiküldött végrehajtó-bizottság nevében nyújtott be az E. M. K. E., mint az összes kultur-egyesületek megbízott adminisztratív közege ebben az ügyben.

Az ülés Rákosi Jenő, Sándor József, és Teleki Géza gróf elnök felszólalásai után egyhangulag kimondta, hogy a kereskedelemügyi miniszterrel kéri fogja, miképpen ezen csoport „irodalmi, sajtó és statisztika” osztálya egy negyedikkel, a közművelődési egyesületekkel egészítették ki és az emelendő közművelődési csarnokban egy termet kapjanak a kultur-egyesületek. Ingen adja továbbá a kiállítása a szekrényeket és felügyelet, térdiját nem szed és az alából kéri fedeztetni a bizottság azt 2000 frtot, a mire az összes számszerint 40 kulturegyesületnek szüksége van.

A bizottság kezdetben azt hitte, hogy 1200 frt segély elég lesz; azonban a kérdés megvizsgálásából és a jelzett felszólalásokból meggyőződött, hogy 2000 frtot mulhatlanul szükséges az egyesületek jelentékeny áldozatain kívül és erre történt az egyhangu határozat, illetve kérés a kereskedelemügyi miniszterhez.

A felszólalók mind kiemelték, hogy az egyesületektől nem szabad egy fillért is elvonni, de viszont a kiállításon meg kell jelenniük, hadd lássa különösen a külföld ezen a téren is a nemzet tevékenységét. Erre pedig az állam segítsége kell.

Végül megválasztattak ez osztályra névze csoportbirtokosul: Sándor József, az E. M. K. E. t. alelnök-főtákar, mint a végrehajtó-bizottság elnöke, továbbá Porzolt Kálmán a dunántúli és dr. Kostenszky Géza, a felvidéki közművelődési egyesületek titkárai és a végrehajtó-bizottság jegyzői.

Az E. M. K. E. már fölkérte Hegedűs Sándor és Horváth Gyula bizottsági tagokat, hogy a kereskedelemügyi miniszternél ily irányban eljárjanak és ezt Teleki Géza gróf is megígérte, a ki, mint a csángó-magyar-egyesület elnöke a 40 kulturegyesület közt is érdekelve van.

A válaszhoz képest fogja az E. M. K. E. a testvére egyesületekkel az akciót megkezdeni.

Levél.

Mennyire czélszerű a holdkoros vagy rossz máju osztrák gouvérnantesokkal nem egyedül utazni egy coupéban, és őrizkedni az osztrák igazságszolgáltatástól.

Leírom, hogyan ismerkedtem meg a mai nevezetes napon az osztrák igazságszolgáltatással, mert ebből rendkívül sokat lehet tanulni, nem csak azt, mit a fentebbi czimben ajánlok, hanem még azt is, milyen az igazságszolgáltatás Ausztriában a huszadik század küszöbén!! Ki hinné!

Tehát a mint Kolozsvárról Párisba mentem, Innsbrucknál egyedül maradtam egy holdkoros vagy rossz máju osztrák

gouvérnanteval, még nem tudom melyik volt a kettő közül.

Elbertzhager Eliznek hívták!

Szörnyű beszédes és tolaodó volt. — Tudni akarta, hova megyek, honnan jövök, stb. Miután már két napon se két éjén át utaztam, fáradt, álmos voltam. Alig feleltem és csakhamar el is aludtam. — Azt mégis megtudta Elbertzhager Eliz, hogy Párisba megyek és van francia pénzem.

Nekem kissé gyanusnak is tetszett ő, és ráfeküdtem a zsebemre. De ime az éj közepén nagy jövés-menés. Valami egyenruhás ember lámpával rohan be, dühösen keres valamit, nagy piros lámpával. Kértem a holdkoros társnőmtől, hogy mi baj van? Azt feleli semmi. De folytatja a jövés-menést, ki-be.

Ugy látszik tudta a módját, elég az hozzá, Feldkirchenben megáll a vonat, két csendőr körülvesz és bevezetnek az állomásfőnök irodájába. Ott hallom, hogy társnőm avval vádol, hogy a mig aludtam, kivettem az ő zsebéből 44 francia frankot. Négy aranyat és négy ezüst pénzt. Aztán nem kérlek ki vagyok, mi vagyok, megmotoznak, felhíznak mindent, letartóztatnak és alig engedik meg, hogy sürgönyöket küldjek Kolozsvárra és Budapestre, hogy világosítsák fel a feldkirchenieket kilétem felől. Négy órától fogva tizig, mind nem jött semmi és mind ütem két csendőr között. Aztán elkísértek így, pakkommal együtt a városházához, ott kikérdezték, jegyzőkönyvre vettek mindent. — De csak nem eresztették. Végre jött sürgöny Rodalkowski generálstól, kinek szerencsésen eszembe jutott hasonlóképp sürgönyözni. Ő is Tyrolba van. De hát ha szegény lettem volna és senkit nem ismerek? Akkor mi történik?

Azért ajánlom, hogy egyaránt őrizkedjék mindenki a holdkoros osztrák gouvérnantesoktól és az osztrák igazságszolgáltatástól! A városkapitány avval vigasztalt ugyan, hogy dámán ily kellemetlenség nagyon-nagyon ritkán esik meg. A mi valóban erősen nagy vizgatás főkép nekem! Basel, 1894. jun. 29.

De Gerandó Antonina.

Vizvezeték a város atyák előtt.

Kolozsvár, július 30.

A szombati városi közgyűlésen a t. tanács és a t. város atyák d. u. 3 órától 6 óráig lubiczoltak a vizvezeték megposványosodott vizében.

A tanács legokosabbnak látta együtt uszni az árral, nehogy véletlenül bele fulladjon abba a szennyes lébe, a melyet maga zavart össze.

A dolognak az volt a nagyon mulatságos oldala, hogy a tanács fejét, a polgármestert vádolták a szemét és trágya odahordás elrendeléseért s ez által a viz megrentéséért. A polgármester e bűnök elkövetését a közgyűlés színe előtt töredelmesen beismerte.

Azért ő elnökölt a gyűlésen, ő szövegezte a „megrovási kaland”-ot maga magának s a hatóság többi férfiainak, ő enunziálta mint elnök, hogy a hatóság helyte-

len cselekedetét a közgyűlés sajnálattal veszi tudomásul.

Ö: elnök, vádlott, védő, bíró, minden volt egy személyben.

E speciális közgyűlésről a tudósítás így szól:

A gyűlést Albach Géza polgármester nyitotta meg.

Nagy részletességgel előadta a vízvezetési mizeria történetét, mely oda lyukadt ki, hogy a lerakott szemét és trágya leve rontotta meg a vizet. Szerinte erről nem tehet a tanács, mert úgy ért a vízvezetékhez mint a hajdu a harangöntéshez. Reméli azonban, hogy jövőre erre is lesz a tanácsban, ha újból szervezik majd a mérnöki hivatalt, szakférfi.

A bajok jövőben való orvoslására nézve javaslatot fog előterjeszteni Salamon előadó.

Salamon hozzá is kezdett, azonban a közgyűlés a polgármester válaszával kívánt foglalkozni.

Purjesz dr. beszéde.

Purjesz Zsigmond dr. egyetemi tanár nagyon szép tárgyilagos és magvas beszédet tartott a polgármester válaszára.

Nem mindennapi dolog, ugymond ez az eset, mely egy egész város közönségének egészségét veszélyezteti.

Három kérdés tolu most előtérbe.

- 1.) Hogy kapjunk jó ivó vizet;
- 2.) Mi okozta a jó ivóvíz elromlását;
- 3.) Kinek a hibája okozta ezt a bajt?

A második kérdés kimagyarázására felhoztak több okot. 1. A nagy esőzés. 2. A kútak szerencsétlen helyzete. 3. A fausztatás. 4. Legkevésbé említik fel okul a szemetet.

Foglalkozik ezután a tanács által meghívott és ez által minden irányban tájékoztatott szakértőkkel. Konstatálja a véleményekből azt, hogy a szakértők nem látják az állapotokat, nem ismerték a viszonyokat, nem vették kezükhez az adatokat, véleményük csak következtetés, melyet nem tapasztalatra, hanem a tanács által előadottakra építettek.

Ő már a múlt évben előterjesztést tett, hogy a fausztható onnan eltéessék. Nem történt intézkedés.

Ez alkalommal konstatálja, hogy a viz megromlását az odahordott szemét és trágya okozta. Ebben hibás a polgármester is, hibás a tanács is.

Kéri a közgyűlést, tejezze ki sajnálatát a felett, hogy ilyen kezekben van a város ügye és a közönség közegészségügye. Zajos helyeslés kísérte szavait.

100 éves polgár.

Szathmári Elek előadja, hogy ő száz év óta polgára (derültés) a városnak. Nem hibáztatja sem a tanácsot, sem a polgármestert, hanem azokat a tudós férfiakat, a kik a vízvezetékét oda tették, a hova később a szemetet hordták. Ő különben jól emlékszik, hogy árnyékszék voltak a Szamos parton; ezek leve befolyt. A Szamos vizét itták a 90 éves emberek, kik közül maig is élnek azok, a kik meg nem haltak.

A város nyakára ezt a bajt a kormány hozta. A kormány csinálta a vízvezetékét. Fel kell hívni a kormányt, hogy a kárt té-

ritse meg. Zajos derültés követte a nagy mameluk kormány elleni kifakadását.

Haller Károly.

Nincs megnyugtatta a polgármester felvilágosításával. Az elkövetett hiba által a polgárság egészsége és a polgárság zsebe erősen meg van támadva. A sok véleményből nehéz eligazodni. Az igazi okot kell megállapítani. A vizet az odahordott trágya rontotta meg. Ezt bizonyítja az, hogy a mióta a trágya felől két kutat elzárták, azóta ismét jó a viz. Fejezze ki a közgyűlés sajnálatát az elkövetett gondatlanság felett. De miután ez a multa nézve a bajon nem segít, ne devalváljuk annyira a mi tanácsunkat, hogy beismert tudatlanságából elkövetett hibájáról tett jelentést tudomásul vegyük.

Adjunk neki alkalmat, hogy tegye jóvá a hibát.

Dr. Tutsek Sándor. Ha praktikus eredményt akar elérni a közgyűlés, ne keressen bünbakkot. (Egy hang: Már megkapta.) Ő nem azt szeretné látni, hogy mekkora a kár, hanem... (Benel Ferencz: szeretné tán kifizetni?) hogy midézte azt elő, hogy a bajt elenyésztesse. Ismerteti a dolgokat elejétől. Végül indítványozza a tudomásul vételt és praktikus intézkedéseket javasol, hogy a baj jövőre ne forduljon elő.

Weisz J. azt látja, hogy itt a szakértők követték el a nagyobb hibát s nem a tanács. Kéri tudomásul venni a polgármester jelentését.

Szabó Sámuel. Tüzetesen vizsgálta a bizottsági kiszállások alkalmával ezt a dolgot.

Positive tudja, hogy a viz elromlását az oda hordott szemét okozta. Hiszen a telepen levő gazdaság mellett levő kut vize egészen tiszta és jó.

Ez azt bizonyítja, hogy sem az ot-tani istálló telep, sem a marhák nem fertőztették, sem a fausztatás és szállítás nem ártott a viznek. A felmerült baj el lesz enyésztetve sarkantyú gátak alkalmazása mellett.

Kérde: a tanács tudatlansága és gondatlanságából eredő kár mekkora költséget okozott a városnak? Ezt meg kell állapítani. Kijelenti, hogy sajnálat kifejezése mellett marad.

Gajzágó Manó. Azt konstatálja, hogy különböző okok közrejátszása rontotta meg a vizet. A tanács a vizm ellenőrzéséhez szakértők hiánya miatt nem érthet.

A polgármesteri választ tudomásul veszi.

Tudomásul vétel.

A közgyűlés Boros György tanár, továbbá Sigmund Dezső, Szvacsina Géza, Salamon Antal hozzászólása után sajnálatát fejezi ki a hatóság által elkövetett helytelen intézkedések felett s az interpellációra adott polgármesteri feleletét tudomásul veszi.

Vizvezeték a gyalui havasokról.

Salamon Antal városi tanácsos vízvezetési igazgató előadta ezután a vízvezeték jóvátételének a módosításait. Előadta a talajviz nyeresének a hátrányait is. A beállítandó szűrő készülékek 18 ezer frtba kerülnek.

Sigmund Dezső azt indítványozza a talános helyeslés között, hogy ha már mértőföldre kell mennünk Fenesre, hogy szűrt talaj vizet kapjunk szűkös mennyiségben és többféle mizeriával egybekötve, menjünk Hidegszamosra, hozzunk be eléggő forrás vizet.

Azt proponálja, hozzunk Bécsből szakértőt, hol szintén hasonló vízvezeték van.

Tutsek Sándor szintén pártolja, hogy havasi forrásvizet hozzunk be. Ezt ajánlják Szabó S. Bakk L. és mások is. Közgyűlés a tanácsnak utasítást ad ez irányban az előmunkálatokra.

Artézi kutak.

Szabó Samu tanár bejelenti, hogy Koch Antal egyetemi tanár a földtani viszonyok tanulmányozása alapján a vízvezetékkel kapcsolatosan artézi kut létesítésére javaslatot vonta hajlandó tenni a gyűlés örömmel vette tudomásul ez ajánlatot és Veress orvos és mások hozzá szólása után kimondja, hogy a tanárt javaslatára felkéri.

A gyűlés 6 óra után oszlott el.

Forrásviz a gyalui havasokról.

Kolozsvár, július 2.

Az „Ellenzék” kezdet óta hangoztatja, hogy ha Kolozsvár városa egészséges forrás vizet, elegendő mennyiségben, hogy a jövő század fogyasztási igényeit is kielégítse, óhajt nyerni, hozza be a forrás vizet zárt csövekben a gyalui havasokról. A nélkül, hogy számításokat tettek volna az intézők, felajdultak a felett, hogy Kolozsvár városa nem bírja elviselni egy ily távoli vezetékek építési költségeit.

A tapasztalat most kimutatta, hogy a talajból nagy költséggel szipolyozott víz, mely olykor-olykor trágya lé, háromszor akkora összegbe kerül, még sem elégíti ki a város szükségletét.

A dolog így áll:

A vízvezeték a mostani rendszer szerint bele kerül a városnak, ha gyűjtőjével a sz-fenesi határba megy ki, a kutak ásásával, a csövek lerakásával, kisajátítással, a gépház felállításával kétszázezer frtba.

Ennek évi kamata 10 ezer frt.

A viznek gőzerővel való felszívattyúzása épületfenntartás és egyéb költségekkel együtt kerül az előirányzat szerint 25 ezer frtba.

A szűrő készülékek, kutak kiadása, kitisztítása, a kavic réteg kicserélése stb. évente kerül 5 ezer frtba.

Ez a kiadás, nem számítva a városi hálózat berendezés költségeit, kitesszevente 10 + 25 + 5 = 40 ezer forintot.

Ezzel szemben, ha forrás vizet akunk a havasról behozni, a várostól a forrásokig, akkora cső, a mely 200 évig kielégíti a város fogyasztási szükségletét, kerül 150 ezer frtba.

Reservoir, mellette felügyelő lak felállítás nem okoz külön költséget, mert azt, ha ott nem állítják fel, itt kell felállítani.

Előre nem látható rendkívüli kiadásokra ezenkívül vesszünk 50 ezer frtot a felállításnál, akkor is csak 200 ezer frtba kerül a vízvezetékünk, vagy is évi harmincezer forint megtarítással kapunk elegendő havasi forrás vizet, mint szükség mennyiség.

AZ ELLENZÉK TÁRCZÁJA.

1894. Julius 2.

Egy rettenetes család.

— Angoi regény. —

A MOCSÁRON LEVŐ HÁZ SZERZŐJÉTŐL.

Az „Ellenzék” számára fordította:

AMICA.

I.

— Édes Hoad-Bleanné, nagyon sajnálom kellemetlenséget okozni magának, de kétségtelen, hogy a maga új bérlői egy rettenetes család!

Lady Fitzjocelyn Konstancia kiegyesenedett, és a vidéki nagy dáma és indigációjával látszott eltelve lenni, midőn a jámbor falusiak között, kik felett szokása volt uralkodni, egy olyan elkorcsosodott, ugorkafára felkapott jelent meg, a ki nem enged maga felett uralkodni.

Hoad-Bleanné nem volt sem ostoba, sem alázatos, sem lekötözött Lady Konstanciának; de a közvélemény hatalmas oly nagy, hogy egy kissé meghunyászkodott előtte és mentegetőzni kezdett.

— Én is azt gondolom, hogy talán nem egészen olyanok a milyennek lenni óhajtanám, — mondá aggályos tekintettel. Mert a hol nincs egy lady a családban, ott a férfiak modora hajlandó egy kissé elvadulni. De biztosítom kegyedet, hogy nekik is meg van a jó oldalok.

A szegény asszony az utolsó szavakat a meggyőződés hangján mondta, mert az a bökésűs, mellyel az új bérlő előre fizetett a nélkül, hogy fel lett volna szólítva reá, nem téveszthette el a hatását

egy olyan anyára, akinek öt nagy gyermekről kellett a semminél többről gondoskodni.

De a Lady Konstancia haragja inkább élesztődött mint csilapult, midőn a sértő felek viselkedését menteni hallotta.

— Loy lady! — ismétlé gunyosan — én nem hiszem, hogy egy lady egy olyan banda között magához való társaságban találja magát! A beszédük — az a mit az ember megérthet belőle — valóban megbotránkoztató.

Szerencsétlenségemre csak egy fal választja el a mi birtokunktól. Valóban, ha azok hosszasan maradnak azon a helyen, úgy mi kénytelenek leszünk a miénket kiadni és elmenni!

És Lady Konstancia azzal az érzéssel fonta össze a karjait, hogy e fenyegetést mondva olyan kegyetlenséget követett el, melyre nagy erőfeszítéssel kellett magát előkészítenie.

De egy kicsit elszólta magát és tovább ment, mint kellett volna. Háziasszonyának a két szép leány, kik a lady Konstancia leányából Harrietből, hiába próbálták egy nagy taláskodónál többet kiszivattyuzni, hirtelen felnéztek és elpirultak. Hoad-Bleanné, egy pár pillanatra összeszorította az ajkait és aztán olyan nyugodt hangon válaszolt, mint a ki azt gondolja, hogy ideje nem hagyni magát.

— Nagyon sajnálnám, ha azt kellene tennie; azonban ők nem csak az Apátságot vették ki három évre, de a vadászati jogot is; és reményem, hogy annyira meglesznek elégedve, hogy a szerződést megújítják!

A keskeny szobának a tulsó végén ülő halvány szőke Jankának és a rózsás arcú Pamelának az arcán megkönnyebbülés és az anyjukban érzett büszkeség látszott.

— A mi a beszédüket illeti, — folytatá az anyjuk, — ha kegyed valami rosszabbat gondolt annál, mint azt, hogy az öreg St. Rhadegund ur némely szavakat kissé parasztosan ejti ki — azt nagyon sajnálom. De azon könyvnyű segíteni, mert elvégre is, a Salternes-udvar területe, valamint az Apátságé elég nagy és éppen csak azt a szegyeletet kell kegyednek elkerülni, mely azzal a helylyel szomszédos, hol az ifjak szoktak lenni.

Egy pillanatra úgy látszott, mint ha a szarnok lélegzete a szenvedett kudarc miatt megállt volna. Aztán, a mint felállott, hogy menjen, sértett méltósággal mondta —

— Nem mindig kellemes, hogy az ember a saját birtokának egy részéből száműzve legyen, bár milyen távol legyen a háztól! És miután az a hely véletlenül a konyhakert végén van, azt hiszem le kell mondanun minden reményről, hogy ebben az évben valami gyümölcsünk legyen. Az egyik fiu már is bátorodott Harriettet megszólította, midőn tegnap a kajszin barackfának a gyümölcseit nézegette.

Az anyja szavait hallva, Harriet, az elnyomott és mindig rebegni látszó leány elpirult és dadogni kezdle —

— Anyám, ő csak azt mondta, hogy ha a tulsó oldalon levő fa erős árnyékot vet a mi barackfánkra, úgy ő — úgy ő szívesen megteszi értem, hogy — hogy néhány ágat levág.

Ezt a magyarázatot lady Konstancia hátra szegzett fővel, szemait a padozatra függesztve és fagyos bosszussággal az arcán — hallgatta, mert ez a gyenge közbeszólás az ellenmondás színezetével bírt.

— Nagyon felesleges ajánlat volt! — mondá. És egyedül csak azért tette, hogy az ösmerkedésre árigyűl szolgáljon. Mig ezek az Apátságban maradnak, többé nem

fogsz a konyha kertbe menni, kivéve valam. Aztán a házi asszonyhoz fordulva kezet nyújtott és sajnálkozással a hangjában azt mondá: Isten vele! — tudom, hogy nem a maga hibája és bizonyosan éppen anyira bosszankodik miattuk mint mi — kíváltk azon kedves emberek után a kik a múlt évben laktak ottan.

— Igen, azok kedvesek voltak, de nem fizették ki a házbért és nagyon sok mindent összetörték rontottak, miket csak távozásuk után fedeztünk fel — mondá Head Bleanné.

— És a faluban is adószok maradtak, — mondá Pamela, a második leány, ám-bár a testvére intett neki, — hogy hallgasson.

— De legalább — mondá lady Konstancia, gőgösebben mint valaha — olyan emberek voltak, a kiket mindenki elfogadott és nem voltak szégyenére a helynek.

Éppen ki akart menni az ajtón, midőn hirtelen észbe jutott valami és visszatérve azt mondá:

— Egy cséplő masinát láttam ma a hátulsó udvaron, azt hiszem, hogy holnap csépelnek. Korán reggel itt leszek, hogy a poczegér vadászat ellen tiltakozzam, mert tudom, hogy azok a fiatal emberek az ilyen féle brutális sportban találnak a gyönyörűségüket,

— Oh, kérem hagyjon békét nekik — kérem ne avatkozzék a dolgukba! — kezdé a szegény Hoad-Bleanné aggályos hangon.

De a vendége ott hagyta már őket, s a falu utcáján halagt le, azokkal a nagy hyginikus cipőkkel, melyeknek az a tulajdonsága volt, hogy mindig nagyobb lármát csináltak mint a másféleké, még a homok uton is.

A család Harriet, ugyan olyan féle

ten, gőz erővel szipolyozott szűrt vizet a mennyiért kapnánk.

Vegyük már most ehhez, hogy mennyibe kerül az utcák öntözése, mely szűrt víz mellett jövőre is fogatokkal a szamoson közlekedtetnék és mennyibe kerül az a sok miseria a mi a kutak elomlásával felmerül, nem sokat kell gondolkoznai azon, hogy vízvezetékünket csak is a havasi források behozatalára tervezzük.

A havason összegyűjtött források s az ott felállított reservoár viz készlete nem bírán gőz erőt arra, hogy a városban a létsongárd tetejére is felhatoljon. Akkora a természetes nyomás, hogy minden akadályt leszámítva felhatol a zárt csövön jött víz a legmagasabb épületek csucsára is. S olyan olcsó lesz a víz, hogy még a legszegényebb városrészek utcáin is üde forrás vizet kaphat még a napszámos is.

Felhívás előfizetésre.

Julius 1-ével új előfizetést nyitottunk az „Ellenzék“-re.

Tisztelettel kérjük az előfizetések gyors megújítását.

Előfizetési feltételeink:

Egész évre 16 frt.
Félévre 8 frt.
Negyedévre 4 frt.
Egy hóra 1 frt. 50 kr

Az előfizetési pénzek az „Ellenzék“ kiadóhivatalának Kolozsvárra küldendők.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, július 2.

— **Arany híd.** A szombatón tartott városi közgyűlésen, mely alkalommal egész összefogásig megtelt a várososház nagy terme, igen nyomott hangulat uralkodott. Tudta mindenki, hogy a város első tisztviselője által elkövetett botrányos hiba megtorlásán van szó, de emellett aktív fellépni mindenki kellemetlennek tartotta. Így történt azután, hogy az egy interpelláló Purjeszt kivéve unalmas díkezők tartattak. Végül is a közgyűlés a történetek feletti mély sajnálkozásainak kifejezése mellett a napi-rendre térésben állapodott meg s ezzel egyáltalában nem felmentvényt szolgáltatott ki, még kevésbbé szavazott bizalmat, hanem nagylelkűen csak aranyhidat készített a feltűnés nélküli visszavonulásra.

— **A kolozsvári honvéd-egylet** tegnap d. u. Szabó Samu elnöklete alatt gyűlést tartott. A gyűlésen bejelentették, hogy Bartkovszky Károly Bem alatt küzdött hadnagyt, a ki a szabadságharczban való részvételéért nyugdíjazva is volt, a mult hó 26-án eltemették Kolozsmonostoron. Az egylet Bay János vál. tag vezetése alatt 4 tagu küldöttség által vett részt a temetésén, fizetési ívét, halálózási bizonylatát és gyászjelentését a 25 frt temetési járulékl folyóvá tétele végett áttette a közp. segélyező bizottsághoz. Vertán Márton ny. 48—49 es honvéd-százados elhunytáról jelentés tétetvén, elhatározta a gyűlés, hogy temetésén, júl. 2-án, testületileg jelenik meg az elhunyt Kolozsvárt, kül-király-utczában levő lakásán. Elintézte a gyűlés Istvánffy József és Szilágyi József igazozási kérését, valamint Fogarasi István és Székely Dániel kérését kiegészítő okmányokat a bonczhidai körjegyzőtől bekérte. Szabó Ferencz keresztlevele és egyéb okmányai iránt ártírtak a győrfalvi plébánia hivatalához és körjegyzőséghez, hogy hamarabb juthasson segélyhez. Urszuj Ádám 4 frt nyugdíjat kap okt. 1-től az egylet közben járása folytán a közp. segélyező bizottságtól. Az egylet értesítette a központot, hogy a segélyezett a kolozsvári adóhivatalnál kívánja nyugdíját felvenni. Örvendetes tudomásul vették, hogy a honvédegyleti tagok körében a Kossuth-szobor javára a gyűjtés még folyamatban van. A gyűjtések eredménye a Történelmi Lapokban esetről esetre közzé tétetik és takarékl pénztárlag kezelik a befolyt összeget. A választmány még több egyleti ügyet igazgított el.

— **A kolozsvári orsz. ereklve-muzeum** ot sokan látogatják. A muzeum mostanában sok beceses tárgyat kapott. A muzeum öre most egy javaslaton dolgozik, mely a muzeum könyvtárának kibővítését célozza, egyes osztályok megalakítását tervezi. A javaslat már egyik közelebbi igazgatósági gyűlés előtt tárgyalásra kerül a muzeum évi jelentésével együtt.

— **A Vasvári-kör választmánya** tegnap délután népes gyűlést tartott a kolozsvári orsz. ereklve-muzeum helyiségében. A gyűlésen jelen voltak nagy számmal az 1848—49-beli honvédek is. Muzeum öre jelentést tett a kör eddigi működéséről, melyet a tagok elismerő tudomásul vettek. Együttel egyhangulag elhatározták, hogy az idén ünnepi közgyűléssel egybekötött kirándulást, e hó folyamán, a kivétel elé torlódott akadályok miatt nem tartanak, azt későbbre halasztják.

— **Komikus hatást** tett a szombati közgyűlésen Salamon tanácsos által fölolvastott főorvosi jelentés, melyben arról értesíti a tanácsot a főorvos, hogy a vízvezeteki vizet megvizsgálván, azt teljesen jónak s a közönség által használhatónak találta. E naiv jelentést a közgyűlés tagjai megmosolyogták s egyhangulag azt kívánták, hogy a vizet Fabinyi tanár által vizsgáltaassa meg a tanács, mert csakis a csőhálózat és reservoir kitisztítása és fertőtlenítése után lesz hajlandó a közönség a vizet használni.

— **Agyonyomta a hordó.** Szombatón este Fogarasi J. a „Fehér báránhoz“ címzett vendéglő tulajdonosa, bort szállított le a pinczéjébe egy 50 vedres hordóban még pedig elég vigyázatlanul közel nélkül, A leeresztés alkalmával Fogarasi a hordó előtt állva tartotta azt, míg másik két társa oldalt fogta a hordót. A pinczelépcső közebe táján lehettek, midőn a két oldalt álló napszámos a hordót elszalasztotta, mely Fogarasit hanyat vágva, maga alá temette. A szerencsétlen emberhez gyorsan kivonult mentők már nem segíthettek s csak a beállott halált konstatahíhták. A rendőrség a hullát a boncz-tani intézetbe szállíttatta.

— **Elgázolt ember.** Tegnap este a közúti mozdony a külmonostor utca végén ismét elgázolt egy embert. A szerencsétlen cselédét ki állítólag részeg volt, a mozdony úgy ütötte le, hogy bal lába és karja darabokra zúzódtól és fején is oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy a kivonult mentők segítsége már nem használhatott s a szerencsétlen ember néhány percz mulva meghalt.

— **Verekedésekben** — lévén tegnap vasárnap — nem volt hiány. Volt egy ilyen a szénátér utczában, mely alkalommal Pap Gy. napszámos a fején, továbbá a nádas-terén támadt összeütközés alkalmával pedig Sz. J. hivatal-szolgá és jobarátja A. A. eczetgyáros testük különböző részén szenvedtek sérüléseket. Mindeniket a hely színeére kivonult mentők köztözték be.

— **Uj ügyvéd.** Dr. Bartha Imre sepi-szent-györgyi ügyvéd-jelölt, az „Ellenzék“ volt belső dolgozó-társa — mint értesülünk — a napokban tette le jó sikerrel a marosvásárhelyi kir. táblánál az ügyvédi vizsgálatot.

— **Hegyesi Marit,** a budapesti nemzeti színház művésznőjét sikerült a debői színház igazgatójának, ki jelenben társulátával Szamosujvárt működik; egy pár előadásra megnyerni. A vendégművésznő előadásai iránt nagy az érdeklődés.

— **Kapcsolatban** a fenti hírünkkel K. Hegyesi Mari Szamosujvárra a Szamos völgyi vonattal Nagy Károly felől jöve vasárnap d. u. 4 órákor érkezett meg, a hol a város notabilitásai élén a polgármesterrel fogadták. Majd Voith Miklós a működő társulat dísz elnöke rövid szavak kíséretében gyönyörű virágoskokort nyújtott át, mit a vendégművésznő a jelenlevő nagyszámú közönség szűnni nem akaró éljenzése között meghatva fogadott. A vendég-művésznő Placintár Dávid polgármester lakására hajtattott a ki készséggel ajánlotta fel a szini bizottságnak a művésznő részére vendégszeretetét.

— **Boér Elek** joghallgató, a kolozsvári Ferencz József tudomány-egyetemen a vizsgát általános kitüntetéssel tette le. Ő az egyedüli a másod évben, a ki a vizsgát is dicséretes eredménnyel állotta ki.

— **A gyerőmonostori** rablógyilkosok ügyében a kolozsvári kir. törvényszék tárgyalást egy hétre elhalasztotta, mert a vádlottak közül kettő teljesen eltagadta a vizsgálóbíró előtt tett vallomását. A törvényszék most a jövő tárgyalásra befogajdézni a vizsgálóbíró előtt tett vallomásoknál jelen volt tanukat is. Az új tárgyalást egy hét mulva fogják megtartani.

— **Veszedelmes birkozás.** Kovács P. napszámos a kakas városban tegnap Bambulát akarván utánozni, nyilvános birkozást rendezett egyik barátjával. A viaskodás azonban reá nézve nem csak diadallal nem végződött, hanem határozottan gyászos kimenetelű lett, a mennyiben egyik lábát eltörte. A balvégzetű birkozót a mentők köztözték be és szállították kórházba.

— **A király Balassa-Gyarmaton.** A királyváro Balassa-Gyarmat nagyban készül a szeptemberi nagy napokra. Gróf Zichy Ferencz főtárnokmester a róm. kath. templomot is renováltatja. A király lakása a vármegyeházán lesz, a melynek termeit egészen átalakítják. A berendezés költségeihez a belügyminiszter is nagyobb öszszeggel járul. Albrecht főherczegnek és a vezérkarnak a honvédlaktanyában rendeznek be lakást. Az esztergom-nána-b-gyarmati helyiérdeklő vasutat is jobb karba helyezik s e célból most egész sereg vasúti mérnök működik a vonalon. Balassa-

Gyarmat mindent elkövet, hogy királyi vendégét méltóan fogadja.

— **Uj egyetemi tanár.** A budapesti t. egyetem bölcsészeti karán az ókor történelme tanszékére dr. Schwarcz Gyula országgyűlési képviselő neveztetett ki. Az erre vonatkozó közleményt a hivatalos lap közelebb teszi közzé.

— **Királyuk Trientben.** Trientből telegrafálják: Ferencz József király szombaton nagyszámú kíséretével Trientbe érkezett. Fogadására a pályaudvaron megjelentek: a helytartó, a herczegségek, a hadtestparancsnok és a hatóságok fejei. Tiszteletére a perronon az ő felsége nevét viselő tiroli vadászrezd 11-ik zászlóaljától állították fel egy díszszádot, a melynek élén a katonai méltóságok várták a király érkezését. A király könnyedén szállt le kupéjából és elsőbben is gróf Merwelt helytartóval fogott kezet. A tartományi főnök a királyhoz intézett beszédében kifejezte a tartomány legmélyebb köszönetét Dél-Tirol meglátogatásáért és hangsúlyozta, hogy az ország minden polgárának szívében élénk visszhangot kelt az öröm, a melyet látogatása okoz. A király e beszédre olasz nyelven válaszolt s örömeinek adott kifejezést, hogy ismét meglátogathatta Dél-Tirolt. Az állomásról óriás közönség üdvíradala közt a Trento fogadóba hajtattott, a hol üdvözlétére az udvari méltóságok és a polgári és katonai hivatalnokok megjelentek. A fogadó előtt összegyűlt tömeg folyton megújuló Evviva kiáltásokba tört ki, mire ő felsége megjelent az erkélyen és láthatólag mélyen megindulva megköszönte a nép óvációit. A város gyönyörűen fel van lobogózva és díszítve.

— **Furfangos gyónás.** Egy paraszt csirkét lopott a plébánostól s azután gyomni ment hozzá.

— Lelkiatyám én csirkét loptam. Elfogadja tőlem?

— Nem, barátom. Hova gondol?

— De hát mit csináljak vele?

— Vissza kell adni a tulajdonosának,

— Felajánlottam neki, de nem fogadta el.

— Akkor tartsa meg.

— **Tragédia a templomban.** Megrázó tragédia játszódott le szombaton Mazeratiban, Turin mellett, az ugynevezett szűzek templomában. Picciola tűzfőhadnagy az istenisztelet alatt revolverrel rálőtt az egyházi szertartás szerint vele egybekelt nejére, azután pedig háromszor magára lőtt. Az asszony súlyosan, Piccola csak könnyen sérült meg. A tett indokául Piccola azt mondja, hogy a felesége nem akart a polgári esketésbe beleegyezni.

— **A korbácsbüntetés Angolországában.** Különös statisztikai kimutatást olvastak föl a napokban az angol parlamentben. Kimutatták, hogy 1876-tól 1894-ig összesen 8509 korbácsütés csattant el a gonosztevők hátain, bírói ítélet folytán Angolországban csak rablás miatt kapnak korbácsot a gonosztevők. A lisztában Day bíró első helyen áll, aki 110 rablót összesen 8287 ütésre ítél. Cockborn bíró és lord Bover bíró sohasem ítél senkit korbácsbüntetésre. Skothonban nem korbácsolnak; mert nem akad ember, a ki a büntetést végrehajtsa.

— **Don Juan.** Kopenhágában szombaton egy szenzációs pört fejezték be. — Egy Saulvet Sándor nevű Don Juan volt a vádlott, a kire büneit annál inkább rá lehetett bizonyítani, mert kettős könyvtelit vezetett szerelmi kalandjairól, a miből kitűnt, hogy nem kevesebb, mint kilenczvennyolcz fiatal hölgygyel, kik többnyire a jobb családokhoz tartoztak, állt benső viszonyban. A mint őzmelei nyilvánosságra jöttek, több hölgy követett el öngyilkosságot. A törvényszék a legnagyobb diszkrécióval járt el az ügyben, ugy, hogy a tanuként szereplő nők az iratokban nevek nélkül, csak számokkal figuráltak. — Saulvet három évi fegyházat kapott.

— **A sztrájk.** Csikágóból távirják: A vasuti munkások sztrájkja következtében a forgalom 11 vasutvonalon, melyek Csikágót érintik, szűnetel. A mozgalom nyugat felé terjed. Kaliforniában a forgalom a déli pacifick-vasuton szűnetel, mint hogy a társaság vonakodik a vonatokat utnak indítani, ha a Pullman-kocsi bevonása megakadályoztatik. További sztrájkok is várhatók. A munkásszövetség az Athison-vasut munkáisait sztrájkra szólította fel. Szombaton Skótországban csak 500 bányász dolgozott, míg 73,000-en sztrájkolnak. A jelek arra mutatnak, hogy a sztrájk hosszabb ideig fog tartani. A hajóforgalom és az aczélművek üzemé a szénhiány miatt hátráltatva van.

— **Pénzügyek.** Az adóhivatalok mint bélyeg nagyáruadék. Felmerült kételyek eloszlatása s egyöntetű eljárás végett meghagyta a pénzügyminiszter a pénzügyigazgatóságoknak, hogy oly esetekben, midőn az adóhivatalok mint bélyeg nagyáruadék bélyeg vagy váltó ürlap hitelének fölemelése mutatkoznék szükségesnek, ez iránt saját hatáskörükben intézkedjenek, azonban a hitel minden változtatásáról a bélyeghitel nyilvántartása végett esetről esetre öösszesített saját számvevő osztályukat s a székhelyükön levő bélyegraktárt, illetőtleg azt a pénzügyigazgatóságot, a melynek székhelyén levő bélyegraktárból az illető adóhivatal az anyagot beszerzi.

— **A tarcali földosztás.** Hosszasabban megemlékeztünk annak idején Gombos József tarcali lakós bűnvádi feljelentéséről. Panszot emelt az igazságügyminiszternél Barsy Rikárd kincstári ügyész; Major István törvényszéki bíró, Holló Kálmán és Kottán György mérnökök, Spóner Tivadar és Csendes József tarcali földbirtokosok ellen család, okirathamisítás és hivatalos hatalommal való visszaélés büntette miatt. Azt adta elő panaszában, hogy Major és feljelentett társai a Tarcal községben 1887.

és 1888. év során foganatosított tagosítás-
kor az urbéreseket és a kincstárt mint földesurát, a kataszteri és tagosítási föld-
könyvek meghamisításával és ezek alapján
rendezett hamis kihasításokkal, 1444 hold
földdel megkárosították. E feljelentés miatt
nyilvános rágalmazás czimén vizsgálatot
indítottak később ugy Gombos mint a fel-
jelentést szignáló Szappanyos Gerő dr. bu-
dapesti ügyvéd ellen és a kassai törvény-
szék, — még a Gombos panaszának elin-
tézése előtt, — ezt öt rendbeli rágalmazá-
sért vád alá helyezte, míg az ügyvéd ellen
folyt eljárást megszüntette. Szappanyos de
most megbizta Guthi Soma dr. budapesti
ügyvédet, hogy mindazokat, kiknek pana-
szára ellene az eljárást megindították, ha-
tóság előtt vád rágalmazás miatt jelentse
fel. Csendes József és Spóner Tivadar föld-
birtokosok ugyanis dr. Szappanyost is be-
panaszolták, noha ő csak Gombos képvise-
letében és annak információja alapján
járt el.

— **Élelmes riporter.** A németalföldi fővárosban történt a következő mulatsá-
gos eset, a mely újabb bizonyítéka a ri-
porterelme kifogyhatatlan találékonyságá-
nak. A hollandi regens királyné a napok-
ban meglátogatta fővárosa egy kisedővő-
intézetét s körútjában a konyhába is be-
nézett. Jól teljesített kötelessége felemelő
önérzetével fogadta a fejedelemnőt a le-
veses fezeikai közt kormányzó főszakácsnő
és sorra mutogatta neki az egész kony-
haberendezést, büszkén tárogatva fel egy-
másután a dusan felszerelt szekrényeket,
képzeltető azonban a magas vendég és az
egész kíséret, nemkülönben a derék sza-
kácsnő meglepetése, mikor e szekrények
egyikének aajtaja mögött egy szorgalmasan
jegyeztető urniember alakja tűnik elő, a ki
e nem várt lelepleztetésre alázatos főhaj-
téssal üdvözölte a magas vendéget. Az ér-
demes szakácsnő felfogván a helyzetből
reá háromolható gyanut, jó lelkiismerettel
mutatott tisztes ősz hajfürtreire, a melyek
eleve is kizártanak tűntettek fel minden
oly okot, a mely ő rá kompromittáló le-
hetett volna e furcsa látogatásban. A szek-
rényben rejtőző ur sem maradt különben
adós a magyarázattal, s egy nagy hollandi
újság tudósítójának vallotta magát, a ki e
kissé szokatlan uton akart lapjának lehe-
tőleg részletes riporttal szolgálni.

A vizes komédiából

Szak-lovagok a kutnál.

(Idő 1894 június 24, színhely a gyűjtőkutak környéke.)

Antonius de Salamon (borbarát és vizes director)

Uraim! Nemes szaklovagok! A botrány nagy; a víz rossz, bűdös és néptűk gyomrába millió és millió bakteriumot jutatunk. (Égy hang: óh jaj! akkor mi is meg vagyunk mérgezve.) Mi nem, mert mi bort iszunk. De folytatom beszédemet: A baj oka az ide lerakott szemét és gané, miket fő intendánsunk rendelt ide. Ezért a nép zug, morog és eltávozását kívánja a főintendánsnak. Ez még nem volna baj, mert mi nála nélkül élünk és virulnánk, de most a körülmények szele az ő pusztulásával a mi állásunkat is megingatná. (Több hang: Igaz, oh jaj!) Ennél fogva jel-szavunk ez legyen: „Nur feszt!“ a mi magyarul annyit tesz, hogy egymást nem hagyjuk. (Több hang: oh bölcs Salamon!) Czé-lunk tehát a simítás, takargatás. A népnek nem szabad tudnia, hogy honnan fájik.

Ha fizet majd megmelegítjük. El kell titkolnunk tehát, hogy a víz megromlása a szemét és ganétól van s hogy ezeket főintendánsunk hordatta ide. Ezért hívtunk ide közénk téged derék lovag, hogy adj tanácsot s ezzel tartsd meg a kalácsotkezeink között.

Basch (mentő lovag Budapestről) Mi a kívánsága tehát a főintendánsnak és nektek nemes lovagok?

Antonius de Salamon: Állapítsd meg, hogy a baj nem a ganéból és szemétből eredt és főintendánsunk mentve lesz.

Basch mentő lovag: A feladat nehéz, szinte megoldhatatlan és másfelől jóhírnevem is kockán forog. De ám legyen megismerlem. (Magában Kettős értékű szavakban mondok feltételes véleményt mit a nép ugy se fog megérteni s így a kecske is jóllakik s a káposztás is megmarad. (Hangosan) Mond meg nekem bölcs Salamon és ti derék lovagok, hogy csak bár mily régen is érte-e e helyet valami kis piszkó?

Basch de Debreczen, a gátve-
tő: Öreg apám nagy apjának egyik régi-
régii őse tudni vélte, hogy mostoha sógorá-
nak egyik ükő apja azt álmodta, hogy e
helyen egy tehenet legelészni látott.

Basch mentő-lovag: Oh ez elég, nagyszerű... Hát te hős lovag, ki nem, csak doktor, de Nimród hírében is állsz, mit tudsz mondani?

Johannes Barthala tudomá-
ny bűsz lovagja: (szakállát meg-
rázva) Jól mondád nemes lovag, mert én
nemcsak fő doktor vagyok, hanem Nimród
ivadéka is és a milyen még nem volt e
hitvány földtekén, én vagyok a híres „bor-
sókás-nyul-lövő.“ E helyi piszkos voltát én
is igazolhatom, mert egykor „fiatal ko-
romban“ itt járva, egy nyul magyarot
találtam, mely szintén borsókás vala.

Basch mentő-lovag: Iszonytató! Borsókás nyultól származó borsókás ma-
gyarok itt e helyen! Isten csodája, hogy e
városban még élő nép lakik. Adataitok so-
kasága, helyessége és megbízhatósága un-
tig elég, hogy bajaitokból szakvéleményem-

mel kimentselek. Csak engedjetek egy pár
perczig magamba helyelve hallgatni, s az-
után megfogjátok hallalni véleményemet.
Addig kissé mulassatok.

A lovagok félre vonulnak s azután
ismét összegyűlnek, tanácskozva, hogy az
ítélet meghallgatásáig miféle játékkal tölt-
sék el az időt. Antonius de S. „bárá-
nyosdi!“ javasol; Balázs vitéz „bakk
fűtyőt“ indítványoz; de Antonius S. és
Bartholó lovagok tiltakoznak ez ellen, azt
mondván, hogy a játéknave elsőfelének
ugy névleg még csak megfelelnek, de fű-
tyót ügrani már nem képesek. Végül
mindnyájan elfogadják Barthának a tuda-
mány bűszlovagjának ama javaslatát, hogy
a játék legyen teljesen alkalmi és egyut-
tal feleljen meg amaz ünnepélyességnak
is, melylyel Basch mentőlovag nyilat-
kozatát várják.

Erre körbe állanak, egymás kezét
megfogják és kan-kan lépésben körben
lejtve ugrálnak, miközben ezt éneklük chó-
rusban: „Ugorj magyar, forogj német meg-
hallod a szerencsédet.“ „Gukk le!“

Igy lejtének Basch lovag elé, ki győ-
nyörködve nézi e nemes lovagjátékokat, s
meghatottságából felocsudva végül így szól:
„E hely üsödéktől kezdve fertőzve van és
mindig az leszén míg ama 300 év előtt
itt legelészett tehen csonjtjai és Bartholó
lovag által meglőtt borsókás nyulbőréit
e helyen el nem égetitek.“ (Bartholó lovag
magában: Oh én szerencsétlen, eladtam
már régen a nyulbőrt a zsidónak, milyen
szép összeget szavazna meg a communi-
tás most érette.) „Az a néhány szá-
z szekérnyi trágya a földet nem ron-
totta meg, — mert azt mindenki
tudja, hogy a trágya a földet javítani
szokta. Ennélfogva a főintendáns nem hi-
bás és ti sem nemes lovagok. Menjetek,
lovagoljatok derék uratok elé, nyugtassa-
tok meg, hogy a teljesített kötelesség nyu-
gott öntudatával pihenhet tovább is a fő-
intendánsi szék 3000 forintos bársonypár-
náján!“

Basch mentőlovagot a többiek válla-
ikra veszik és diadalmenetben hozzák be
a városba.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék“ eredeti táviratai.)

Carnot temetése.

Budapest, jul. 2.

Carnot-t tegnap temették el Párisban
Temetésén oly óriási tömeg jelent meg,
milyent soha sem láttak.

A testületek felvonulása 9 órakor
kezdődött, a Chamos-Elyséere.

A kormány megjelenésekor a katonai
csapatok tisztelegtek.

Sausier tábornok 10 óra 25 perczkor
ágyu-dörgéssel indította meg a menetet,
melynek élén a „garde republiquiane“ ha-
ladt.

Ezután az uj elnök Casimir-Perier ko-
szoruját vitték. A papság kocsjai után a
halottas kocsi haladt háromszíni zászló-
val borítva. A koporsó után tisztek ha-
ladtak Carnot rendjeleivel. — Ezután
a meghaldogult elnök fiai családja és Ca-
simir Perier mentek.

Végül katonai törzstisztek, a kormány,
a diplomatia és az összes tábornokok.

Mindenfelé óriási sokaság állt, merre
a menet elhaladt és minden arczon a méiy
meghatottság jelei látszóttak.

Délben a menet a notredamei tem-
lomba ment, a hol Richard bibornok egy-
negyed három óraig beszentelte a koporsót.

Innen a Tranterlebementek, hol Dupuy
miniszterelnök, Challemler Latour és Muhy
a képviselőház alelnöke beszéltek.

Végül Andre tábornok szólt.

A koszoruk közt feltűnt az orosz
czáré, Ferencz József magyar királyé és
Umberto olasz királyé.

Münster gr. letévén Vilmos császár
koszoruját, tudatta Casimir-Perierrel, hogy
a császár tavaly kémkedés miatt elítélt
két francia tisztnek megkegyelmezett.

Tűzvész Uj Pesten.

Budapest, jul. 2.

Óriási tűzvész volt tegnap Uj-Pesten.
A Wölfner féle börgyárban 30 holdnyi te-
rületen lángba borult.

A tűzfal leomlott. A leomló tűz Am-
brus rendőrkapitányt, Konkoly Thege Mik-
lós kézbesítőt Bobojcsoff irnokot maga alá
temette.

A kézbesítő **rögtön meghalt.** A kapi-
tány irtózatos kinokban az éjjel halt meg.
Az irnok haloklik, husz sebesült van,
egy ismeretlen halottat is találtak eddig a
tűz körül. A kár óriási.

Felelős szerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Segédszerkesztő és kiadó laptulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

HIRDETESEK.

Előjegyzés szőlő-oltványokra.

A Nagyméltóságú földmívelésügyi m. kir. miniszterium ellenőrzése alatt álló országos szőlő-oltvány telep részvénytársaság azon célból, hogy a szőlőbirtokosságnak szőlő oltvány szükségleteit a kívántatott fajokban és mennyiségben fajtisztán biztosíthassa, az **1895-ik év tavaszán készítené** szőlő-oltványokra már most előjegyzést nyit.

Az előjegyzési határidő **1894. augusztus 15.**

Az előjegyzett oltványok az előjegyzés sorrendje szerint teljes mennyiségben fognak kiszolgáltatni.

Az előjegyzés módja és feltételei tárgyában bővebb felvilágosítással készségesen szolgál alólirt igazgatóság.

Országos szőlő-oltvány telep részvénytársaság

Arad-Baracskán,

Ménés, u p. Gyorok, Aradmegye.

579 (2—3)

Sz. 146—1894. vgh

592. (1—1)

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a beszercei kir. törvényszék 1894. évi 1001. polg. számú végzése következtében Dr. Tripon Gábor ügyvéd által képviselt „Bis-tri-tiána” hitelintézet javára Rusz Gávril, Juon és Szimion m.-ujlaki lakosok ellen 150 ft s jár erejéig fogantatott kielégítési végrehajtás útján le- és felül-foglalt és 364 ft-ra becsült szarvasmarhák, szekerek és szénából álló ingo-ságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a tekei kir. járásbíró-ság 843—1894. számú végzése foly-tán 100 ft-tól követelés, ennek 1893. évi szeptember hó 21. napjától járó 6% kamatai és pedig összesen 42 ft 49 krban bíróilag már megállapított költségek erejéig **1894. évi július hó 12-ik napjának délelőtti 10 órája** határidőül kitű-zetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Tekén, 1894. évi június hó 27. napján.

BURG GUSZTÁV,
kir. jbrósági végrehajtó.

Sz. 158—1894. vg.

593. (1—1)

Árverési hirdetmény.

Alólirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a beszercei kir. törvényszék 1894. évi 1089. polg. számú végzése következtében Dr. Tripon Gábor ügyvéd által képviselt „Bis-tri-tiána” hitelintézet javára Rusz Konstantin, Aron és Gavrilla mező-ujlaki lakosok ellen 75 ft s jár erejéig fogantatott kielégítési végrehajtás útján le- és felül-foglalt és 900 ft-ra becsült szarvasmarhák, ló, szekér és kukoriczából álló ingo-ságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a tekei kir. járásbíró-ság 892—1894. számú végzése foly-tán 75 ft-tól követelés, ennek 1893. évi szeptember hó 26. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 43 ft 91 krban bíróilag már megállapított költ-ések erejéig Mező-Ujlakon, a község házá-nál leendő eszközésére **1894. évi július hó 12-ik napjának délelőtti 9 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándé-kozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénz fizetés mellett, a legtöbbet íg-rónek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Tekén, 1894. évi június hó 27. napján

BURG GUSZTÁV,
kir. jbrósági végrehajtó

Sz. 149—1894. vg.

594 (1—1)

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a beszercei kir. törvényszék 1894. évi 1070. polg. számú végzése következtében Dr. Tripon Gábor ügyvéd által képviselt „Bis-tri-tiána” hitelintézet javára Rusz Dánila és neje Lup Isaila és Moldován Aléxa m.-ujlaki lakosok ellen 143 ft s jár. erejéig fogantatott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1419 ft-ra becsült szarvas-marhák, ló, szekér és kukoriczából álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a tekei kir. járásbíró-ság 848—1894. számú végzése foly-tán 143 ft-tól követelés, ennek 1893. évi július hó 18. napjától járó 6% ka-matai és pedig összesen 49 ft 93 krban bíróilag már megállapított klt-ések erejéig Mező-Ujlakon, a község házá-nál leendő eszközésére **1894. évi július hó 12-ik napjának délelőtti 2 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándé-kozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénz fizetés mellett, a legtöbbet íg-rónek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Tekén, 1894. évi június hó 27. napján

BURG GUSZTÁV,
kir. jbrósági végrehajtó.

Sz. 151—1894.

595 (1—1)

Árverési hirdetmény.

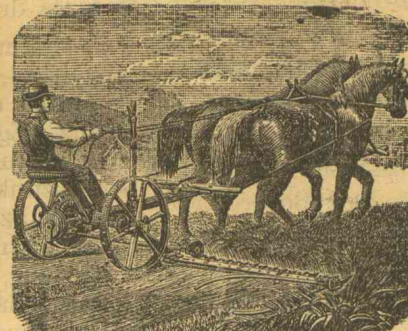
Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a beszercei kir. törvényszék 1894. évi 1092. polg. számú végzése következtében Dr. Tripon Gábor ügyvéd által képviselt „Bis-tri-tiána” hitelintézet javára Pintikán Szimion, Negruszia Nasztaszia, Pintikán Danila és Rusz Flóra m.-ujlaki lakosok ellen 100 ft s jár erejéig fogantatott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 571 ft-ra becsült szarvasmarha, sze-kér, juh és sertésből álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a tekei kir. járásbíró-ság 884—1894. számú végzése foly-tán 100 ft-tól követelés, ennek 1893. évi szeptember hó 21. napjától járó 6% kamatai és pedig összesen 42 ft 49 krban bíróilag már megállapított költségek erejéig Mező-Ujlakon, a község házá-nál leendő eszközésére **1894. évi július hó 13-ik napjának délelőtti 9 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

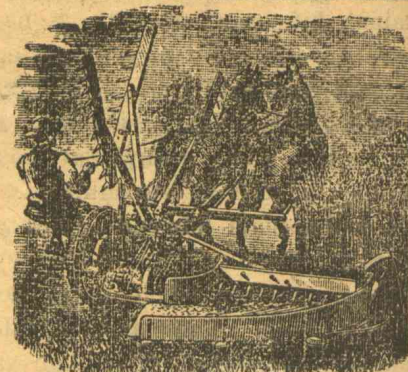
Kelt Tekén, 1894. évi június hó 27. napján.

BURG GUSZTÁV,
kir. jbrósági végrehajtó.

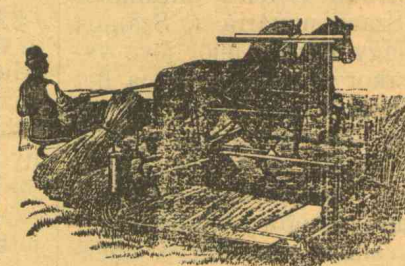
Irnok kerestetik
egy kolozsvári üzleti irodába.
Föltétel a magyar és német levelezésben való jártasság.
Értekezhetni:
az „Ellenzék” szerkesztőségében.
596. (1—1)

MAGYAR
MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE
BUDAPEST,
Alkotmány-utca 31.
473. (15—29)

ADRIANCE PLATT & Co
new-yorki gépgyárosok
kizárólagos
képviselőisége
„AZURIN” i ft 25 kr. kgként.

Fűkaszálo-, Marokrakó-, Arató-
és
Kévekötő arató gépeire.
Kitűnő magyar bizonyítványok.
Árjegyzéket kívánatra bérmeutve küldünk.

Eredeti Vermorel-féle „ECLAIR” permetező, szabad csomagolással 21 ft. „RÉZGALICZ” 26 ft mmánsáknént.

BORSZÉK (Csikvármegye, Erdély.)

Elsőrangú gyógyfürdő 900 meter (2750 láb) magasságban, beláthatlan ősfenyveseknek alsóbb szervezetektől mentes régiójában.

Borszék gyógytényezői: havasalji klímája, tiszta, ozonús levegője páratlanul gazdag bőségg; kitűnő gyógyerejű vasas- és más vegyi összetételű borviz-ivókutai, számtalan szén-savas hideg lobogó-fürdői, vasas lápfürdők, szénsavas melegített kádfürdők, fenyőlevél-fürdők, jól berendezett hidegvíz-gyógyintézet, massage és villamozás.

Borszék a hazai és külföldi orvosi tekintélyek által javálva van: mindennemű vérszegénységnél, sápadt-kórna, gyomor- és bélbántalmak, emésztési zavaroknál; a vese és hólyag idült bántalmainál; tüdővésztes testalkatuknál föllépő száraz köhészelés, vérköpés, tüdőcsucs-hurut, idült hörög és gége-hurut ellen; idegbajoknál, női betegségeknél; tulhízás, scrofula, rheuma, kösz-vény ellen, izzadmányok felszívódására és úgy is, mint hatalmas edző, erősítő.

Borszék kitűnő üdítő hely.

Egyetlen fürdő sem dicsekedhetik közel és távolban annyi kellemes kiránduló helylyel, mint Borszék.

Borszéken a fürdőidény kezdete június 15-én s vége szeptember 15-én.

Utazás Borszékre: A borszéki fürdővendégek szállítását gyors-kocsi-vállalat eszközli, melynek kényelmes fogatai az ujabban kötött szerződés értelmében a szász-régeni vasúti állomástól Borszékig és Borszékről vissza Szász-Régenig egy nap alatt, váltott lovakkal meghálás nélkül szállítják a vendégeket. — E gyorskocsi július 1-től augusztus 31-ig (főidény) még vendég hiányában is naponta közlekednek.

A június 15—30. és szeptember 1—15. (elő- és utóidény) szintén a gyorskocsi-vállalat van a vendégek szállítására kötelezve.

A gyorskocsira (egyes ülés vagy egész kocsi) előjegyzést tehetni vállalkozóknál.

Levél és sürgőzzám: Miklós Görög Szász-Régen

Viteldijak szabályozvák.

A világhírű borszéki borviz modern töltő-gépek által fölfogva, dugaszoltatva, őserje teljében hozatik forgalomba.

A borvizre vonatkozó megrendelések **Lázár és Verzár** céghez **Brassó** intézen-dők, mint kizárólagos elárusítóinkhoz, mely cég a rendelményeket a borszéki és helyi raktárakból készséggel, jutányos áron kiszolgáltatja.

Magánosok kisebb megrendeléseit alantírt igazgatóság is teljesíti.

Minden megkeresésre prospektussal, kimerítő értesítéssel szolgál az **igazgatóság** vagy Dr. Szilvássy János fürdő-orvos.

Posta és távirda helyben.

Borszék, 1894. évi május hó.

A fürdő és üzlet igazgatósága.